

IN MEMORIAM

Arvydas ASADAUSKAS (1964 05 20 – 2014 03 27)

Arvydas Asadauskas yra iš tų Lietuvos archeologų, kurie į archeologiją atėjo iš Vilniaus pedagoginio instituto (dabar Lietuvos edukologijos universiteto) Istorijos fakulteto, kuris archeologijos specialistų nerengia. Lemiamą vaidmenį apsisprendžiant greičiausiai turėjo archeologinė praktika, atliekama po pirmo kurso. Jos metu iš arčiau susipažįstama su archeologinio darbo specifika, o toliau viskas priklauso nuo asmeninių pastangų.

Arvydas Asadauskas gimė 1964 m. gegužės 20 d. Kaišiadoryse. 1990 m. baigė Vilniaus pedagoginio instituto Istorijos fakultetą, įgydamas istorijos mokytojo specialybę. Tačiau mokykloje jis taip ir nedirbo. Jau studijų metais dalyvavo Dauglaukio (1986–1990), Užpelkių (1987), Kalniškių (1989) kapinynų tyrinėjimuose. 1988 m. pradėjo dirbti Lietuvos istorijos instituto Archeologijos skyriuje.

Nuo 1990 m. jis savarankiškai tyrinėjo ir žvalgė Nemuno žemupio laidojimo paminklus ir senovės gyvenvietes: 1990–1991 m. tyrinėjo Greižėnų kapinyną; 1992 m. žvalgė Dauglaukio apylinkių archeologijos paminklus; 1993 m. atliko Žadgailių vietovės žvalgomuosius tyrinėjimus; 1994 m. pradėjo tyrinėti Dauglaukio senovės gyvenvietę (visi Tauragės r.). Be to, 1991 m. A. Asadauskas vykdė archeologinius žvalgymus atstatomos Vilkaviškio katedros vietoje ir atliko nedidelės apimties archeologinius tyrinėjimus Vilniaus universiteto Botanikos sode (Vingio parke). Dirbdamas Lietuvos istorijos institute, tapo instituto ir Vytauto Didžiojo universiteto doktorantu. Pasirinkta tyrinėjimų kryptis – ikikrikščioniškos Lietuvos kultūra archeologijos duomenimis. Tuo pačiu metu A. Asadauskas pradėjo sėkmingai dalyvauti respublikinėse ir tarptautinėse (Marburge, Kijeve) konferencijose. Šviesus epizodas buvo archeologinės ekspedicijos Dauglaukyje 1991–1992 m. Tai buvo kompiuterinės eros pradžia. Be tiesioginio darbo lauke, vyko kompiuterio pažinimo ir jo galimybių bandymai. Šio darbo rezultatas – dvi nedidelės apimties knygelės, parengtos Dauglaukyje, pavadinimu „Nemuno delta: tyrimai ir atradimai“ (1991, t. 1; 1992, t. 2). Jose buvo sudėta visa, ką kiekvienas ekspedicijos dalyvis nuveikė per tas kelias savaites. Atlikti tokį darbą tuometinėmis sąlygomis atrodė lyg stebuklas. Arvydas buvo vienas aktyviausių šio proceso dalyvių. Pažymėtinas jo

parengtas straipsnis apie Greižėnų plokštinį kapinyną antroje leidinio knygelėje, kur paskelbti ne tik 1990–1992 m. tyrinėjimų rezultatai, bet ir parengtas A. Becenbergerio straipsnio apie 1897–1898 m. tyrinėjimų rezultatus Greižėnuose lietuviškas leidimas. Ši patirtis labai pravertė 1991–1996 m. dalyvaujant mokslinio-informacinio leidinio „Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje“ redakcinėje kolegijoje.

Gražiai pradėti darbai, deja, nutrūko. Santvarkų virsmas atnešė ne tik gražių vilčių, bet ir įvairių kitokių veiklų, kurios nebūtinai buvo sėkmingos. Sąlyčio su archeologija epilogu tapo gimtųjų Kaišiadorių muziejus, kuriame Arvydas kurį laiką dirbo. Jis prisidėjo prie muziejaus eksponatų tvarkymo, parengė muziejaus archeologinių rinkinių apžvalgą. Nepaisant neilgos veiklos archeologijos srityje, būtent šis jo biografijos bruožas ilgam išliks jo kolegų ir jį pažinojusių atmintyje.

Lietuvos edukologijos universiteto
Baltų proistorės katedros kolegos